

การวิเคราะห์การเงินของโครงการ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การเงินของโครงการแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายสาเหตุที่ต้องมีการวิเคราะห์การเงินของโครงการได้ถูกต้อง
2. อธิบายวิธีการวิเคราะห์การเงินสำคัญ ๆ ทั้ง 2 ด้านได้ถูกต้อง
3. เลือกอัตราส่วนทางการเงิน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ได้ถูกต้องตรงกับความต้องการ

เค้าโครงเรื่อง

1. การวิเคราะห์ความต้องการเงินทุนระยะสั้นและระยะยาว
2. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินประเภทต่าง ๆ เพื่อประเมินฐานะความสามารถทางการเงินของโครงการ หรือวัดสภาพคล่องทางการเงิน
 - 2.1 อัตราส่วนที่วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นหรืออัตราส่วนสภาพคล่อง
 - 2.2 อัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการใช้ทรัพย์สิน
 - 2.3 อัตราส่วนที่วัดความสามารถในการกอบหนี้
 - 2.4 อัตราส่วนความสามารถทำกำไร

1. การวิเคราะห์ความต้องการเงินทุนระยะสั้นและระยะยาว

สรุปสาระสำคัญ

การวิเคราะห์การเงินของโครงการ เป็นการวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการดำเนินการตามโครงการจะไม่เกิดปัญหาทางการเงิน เพื่อให้ทราบสภาพหรือฐานะทางการเงินของ

โครงการ และเพื่อพิจารณาความสามารถในทางการเงินของโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเป็นโครงการที่อาศัยเงินทุน เราก็สนใจในความสามารถของโครงการในการใช้คืนเงินต้นและดอกเบี้ย การวิเคราะห์การเงินที่สำคัญ ๆ มี 2 ด้าน คือ การวิเคราะห์ความต้องการทางการเงินและสภาพหรือฐานะการเงินของโครงการกับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ

การวิเคราะห์ความต้องการเงินทุน เป็นการพยากรณ์ความต้องการเงินทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาว หรือ เป็นการวางแผนเกี่ยวกับที่มาและใช้ไปของทุนหมุนเวียน และเงินลงทุน จุดมุ่งหมายเพื่อวางแผนให้เกิดความคล่องตัว มีเงินหมุนเวียน และเงินทุนตามความต้องการ จากแหล่งที่ดีที่สุดคือ เสียค่าใช้จ่ายต่ำสุดและได้เงินทุนตามเวลาที่ต้องการ ดังนั้น การวิเคราะห์ในส่วนนี้จะประกอบไปด้วย เรื่องของการทำงบประมาณเงินสด (cash budgeting) การทำงบประมาณเงินทุน (capital budgeting) การทำงบกำไร-ขาดทุนล่วงหน้า (proforma income statement) และการทำงบดุลล่วงหน้า (proforma balance sheet)

งบประมาณเงินสด เป็นงบประมาณเงินสดรับ-จ่ายในการดำเนินงานที่สร้างขึ้นเพื่อจะได้ทราบว่า โครงการจะมีปัญหาเงินขาดมือหรือไม่เมื่อไร เท่าใด หรือ เหลือใช้หรือไม่อย่างไร เรื่องนี้จึงเกี่ยวข้องกับ การคาดคะเน การซื้อวัตถุดิบ อุปกรณ์ และการใช้จ่ายอื่น ๆ ตลอดช่วงอายุโครงการ เพื่อวางแผนจัดหาเงินให้เหมาะสม

งบประมาณเงินทุน จะเกี่ยวข้องกับการทำงบประมาณซื้อทรัพย์สินต่าง ๆ ของโครงการ เพื่อวางแผนเกี่ยวกับการจัดหาทุนให้เหมาะสม

งบกำไร-ขาดทุนล่วงหน้า แสดงถึงความสามารถในเชิงธุรกิจของโครงการ เพื่อจะได้ทราบล่วงหน้าถึงความสามารถทางการเงินของโครงการในแต่ละปี อันจะช่วยให้พิจารณาได้ว่าโครงการมีความสามารถที่จะจ่ายคืน เงินกู้และดอกเบี้ยหรือไม่ สามารถจะใช้เป็นแหล่งเงินสดหรือแหล่งเงินทุนของโครงการหรือไม่ หรือโครงการจะมีความสามารถในการคืนทุนในระดับใด

งบดุลล่วงหน้า เป็นงบที่สะท้อนให้เห็นถึงฐานะการเงินของโครงการ เพราะแสดงให้เห็นทรัพย์สิน หนี้สิน และทุนของโครงการ ซึ่งรายการเหล่านี้ล้วนแต่สำคัญต่อการพิจารณาฐานะการเงินและความก้าวหน้าของโครงการ

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

1. การวิเคราะห์การเงินของโครงการมีความสำคัญ อย่างไร จงอธิบาย
2. จงอธิบายงบการเงินประเภทต่าง ๆ ต่อไปนี้มาพอ เข้าใจ
งบประมาณเงินสด งบประมาณเงินทุน งบดุลล่วงหน้า

2. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินประเภทต่าง ๆ

สรุปสาระสำคัญ

จุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ก็เพื่อ วัดสภาพคล่องทางการเงิน ประเมินความสามารถทางการเงินของโครงการ และประเมินฐานะทางการเงินของโครงการ อัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ มาจากการนำเอารายการต่าง ๆ ในงบทางการเงิน ตั้งแต่ 2 รายการขึ้นไปมา เปรียบเทียบกัน อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญที่อาจนำไปใช้ในการวิเคราะห์การเงินของโครงการอาจแบ่งเป็น 4 ประเภท คือ

ก. อัตราส่วนสภาพคล่อง ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของโครงการ ได้แก่

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{ทรัพย์สินหมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

$$\text{Acid - test ratio หรือ Quick ratio} = \frac{\text{ทรัพย์สินหมุนเวียน} - \text{สินค้าคงเหลือ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

จำนวนวันที่ต้องการ เพื่อหาทุนให้ เพียงพอแก่การคืนหนี้สินหมุนเวียนสุทธิ

$$= \frac{\text{หนี้สินหมุนเวียน} - \text{ทรัพย์สินหมุนเวียน}}{\text{ทุนที่หาได้ต่อวัน}}$$

ข. อัตราส่วนความสามารถในการใช้ทรัพย์สิน ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการใช้ทรัพย์สินหรือการทำกิจกรรมของโครงการ ที่สำคัญได้แก่

$$\text{การหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง (Inventory Turnover)} = \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{สินค้าคงคลัง}}$$

$$\text{อายุของสินค้า (Product Life)} = \frac{360 \text{ วัน}}{\text{Inventory Turnover}}$$

$$\text{การหมุนเวียนของทรัพย์สินถาวร (Fixed Assets Turnover)} = \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{ทรัพย์สินถาวร}}$$

$$\text{การหมุนเวียนของทรัพย์สินทั้งหมด (Total assets turnover)} = \frac{\text{ยอดขาย}}{\text{ทรัพย์สิน}}$$

ค. อัตราส่วนความสามารถในการก่อหนี้ และความสามารถในการชำระคืนดอกเบี้ยที่สำคัญ ได้แก่

$$\text{อัตราส่วนหนี้สิน} = \frac{\text{ทรัพย์สิน}}{\text{หนี้สิน}}$$

$$\text{Times interest earned} = \frac{\text{กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษีเงินได้}}{\text{ดอกเบี้ย}}$$

$$\text{Fixed charge coverage ratio} = \frac{\text{กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษีเงินได้}}{\text{รายจ่ายตามภาวะผูกพัน}}$$

ง. อัตราส่วนความสามารถทำกำไร เช่น

$$\text{Profit margin on sales} = \frac{\text{กำไรสุทธิหลังภาษี}}{\text{ยอดขาย}}$$

$$\text{Return on total assets} = \frac{\text{กำไรสุทธิหลังภาษี}}{\text{ทรัพย์สิน}}$$

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

จากงบดุลต่อไปนี้ ให้คำนวณหาอัตราส่วนทางการเงินต่อไปนี้ของโครงการ

ก. อัตราส่วนหนี้สิน

ข. Current ratio

	ปี			
	0	1	2	3
1. ทรัพย์สิน	560	640	840	836
1.1 ทรัพย์สินหมุนเวียน	160	320	640	720
1.1.1 เงินสด	40	80	120	120
1.1.2 ลูกหนี้		40	200	280
1.1.3 สินค้าคงคลัง	120	200	320	320
1.2 ทรัพย์สินถาวร	400	320	200	80
1.2.1 ราคาทุน	400	400	400	400
1.2.2 ค่าเสื่อมสะสม	0	80	200	320
1.3 อื่น ๆ				36
2. หนี้สินและทุน	560	640	840	836
2.1 หนี้สิน	280	376	444	284
2.1.1 เจ้าหนี้	120	216	284	124
2.1.2 หนี้สินระยะยาว	160	160	160	160
2.2 ทุน	280	264	396	552

การประเมินผลท้ายบท

1. การวิเคราะห์การเงินของโครงการประกอบไปด้วยการวิเคราะห์ในด้านใดบ้าง จงอธิบาย
2. จากงบกำไร-ขาดทุนล่วงหน้าต่อไปนี้ จงวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร และความสามารถในการชำระคืนคอก เบี้ยของโครงการ

(หน่วย : ล้านบาท)

	ปี		
	1	2	3
1. มูลค่าผลผลิตของโครงการในราคาทุน	4.800	12.000	14.800
1.1 ยอดขาย (ราคาทุน)	4.050	11.925	15.570
1.2 การเปลี่ยนแปลงของสินค้าคงคลัง	0.750	0.075	-0.770
2. วัตถุดิบ	2.400	6.000	7.400
3. กำไรอย่างหยาบ (Gross Profit)	2.400	6.000	7.400
4. ค่าใช้จ่ายดำเนินการ	2.400	4.400	5.000
4.1 น้ำ-ไฟและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ	0.400	1.000	1.200
4.2 แรงงาน	0.800	1.800	2.200
4.2.1 แรงงานไร้ฝีมือ	0.400	0.920	1.120
4.2.2 แรงงานมีฝีมือ	0.400	0.880	1.080
4.3 การกีดทุน	1.200	1.600	1.600
5. กำไรจากการดำเนินการ	0	1.600	2.400
6. คอก เบี้ยจ่าย	0.160	0.120	0.280
7. กำไรจากการดำเนินการก่อนภาษี	-0.160	1.480	2.120
8. ภาษีจ่าย		0.160	0.200
9. กำไรหลังภาษี	-0.160	1.320	1.920